

LUŠKI

Interni časopis Luke Koper

TISKOVINA / Poština
plačana pri pošti
6104 Koper - Capodistria

glasnik

Foto: Mateja Clarici

Napajanje
ladij
z
elektriko -
ELEMED

Velika
podpora
razvojnim
načrtom
Luke
Koper

Nova
meteorološka
postaja

Zimske
olimpijske
igre
v
Pjongčangu

Upravi ni bilo danih 100 dni

Izzivov, s katerimi se je nova uprava soočala v minulih tednih, ni bilo malo. Prioriteta je bila seveda priprava poslovnega načrta za 2018. Investicije v infrastrukturo so tudi ena ključnih prednostnih nalog. S pridobivanjem dodatnih parcel v zaledju pristanišča se namreč odpira vprašanje, kako in po katerem vrstnem redu načrtovati naložbe. Kot je znano, je vlada pred kratkim razširila koncesijsko območje v okviru novega kamionskega vhoda pod Sminom, ministrstvo za infrastrukturo pa nam je tudi že izdalo soglasje k tej investiciji. Z občino Ankaran je država v postopku pridobivanja lastništva nad zemljišči na območju dveh kaset, ki bodo prav tako namenjene pristaniški dejavnosti. Uprava se z ministrstvom za infrastrukturo dogovarja tudi o pogojih uporabe drugih razpoložljivih zemljišč v zaledju pristanišča in o dodatni razširitvi koncesijskega območja. Vzporedno s tem se skupina zunanjih in notranjih strokovnjakov intenzivno ukvarja s problematiko izvajalcev pristaniških storitev oziroma s spremembo modela IPS. Nov predlog rešitve bodo nadzorniki prejeli v nekaj tednih.

Uprava se je srečala tudi s predstavniki obeh sosednjih občin in se z njimi pogovarjala o usodi strateških infrastrukturnih projektov, ki so v preteklosti obtičali na mrtvi točki.

V začetku februarja je svet delavcev zaradi nezaupanja soglasno odpoklical **Stojana Čeparja** z mesta člana uprave – delavskega direktorja in nato sprejel še sklep, da bo v imenovanje nadzornemu svetu za delavskega direktorja predlagal **Vojka Rotarja**.

Pogovori z obema županoma so bili konstruktivni in konkretni.

Poleg tega je morala uprava v tem času reševati tudi nesoglasja z enim od sindikatov v družbi. Različna stališča in odprta vprašanja so se odrazila skozi upočasnjene delovne procese predvsem na kontejnerskem terminalu in posledično z zamudami pri pretovoru blaga. Vodstvo družbe je skupaj s predstavniki sindikatov intenzivno iskalo rešitve. Pogajanja so se zaključila s podpisom sporazuma o umiritvi razmer, ki je omogočil takojšen nemoten proces dela na žerjavih in vseh drugih pristaniških storitvah. Podpisniki sporazuma so se dogovorili, da bo uprava umaknila civilni

postopek zoper **Mladena Jovičiča** in v roku 90 dni, z vključitvijo Sindikatoma žerjavistov pomorskih dejavnosti in sveta delavcev (SZPD), uskladila tehnološke postopke in elaborate o varnosti pri delu, povezane z delovnimi procesi pri višinskih manipulacijah. Družba bo, ob sodelovanju SZPD kot posvetovalnim telesom, intenzivno delala na akcijskem planu reševanja razmerij z zunanjimi izvajalci pristaniških storitev. Uprava in reprezentativni sindikati pa si bodo prizadevali, da bi do konca februarja sklenili nov socialni sporazum. Obe strani si bosta prav tako prizadevali za konstruktivno sodelovanje na vseh področjih in se bosta izogibali negativni medijski izpostavljenosti družbe ter skupine Luka Koper v javnosti.

Luški glasnik je interni časopis Skupine Luka Koper. Izdaja Luka Koper, d. d.
Odgovorni urednik: Sebastjan Šik
Redaktorica: Mateja Dominko
Uredniški odbor: Jure Barovič, Špela Bertok, Kristijan Bračun, Tjaž Cedilnik, Mateja Clarici, Tatjana Jazbec, Karin Kleva, Sonja Kranjec, Andreja Ličen Čok, Ingrid Maršič, Jure Mirnik, Sara Morato, Lea Polh Baša, Metka Sušec Praček, Mirko Slosar, Korado Špeh, Katja Štercin Madruša, Klemen Štravs, Miha Uršič, Ivana Vujanovič, Dragan Zlatanović, Mara Žerjal
Ilustracije: Klemen Valenčič
Karikatura: Elvis Božič
E-pošta uredništva: luskiglasnik@luka-kp.si
Sedež družbe: Luka Koper, d. d., Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper
Kreativna zasnova in AD: Studio Kernel, D. Brečko Pozenel
Produkcija: ČZD Primorske novice
Tisk: Tiskarna Vek Koper
Naklada: 1650 izvodov
Časopis je brezplačen.
Za reprodukcijo vsebine je potrebno pisno soglasje uredništva.

Foto: Kristijan Bračun

Danes je družba v čisto drugačnem položaju

Pust je odnesel šalo

Februarska številka Luškega glasnika je izšla dan pred pustnim torkom, kar je seveda zgolj naključje. Lahko pa v tem naključju iščemo tudi simboliko in metafore: skrivanje za maskami, maske so padle in podobno. Seveda me srbijo prsti, da bi se s temi metaforami poigral v naslednjih vrsticah na primeru Luke Koper, vendar ne želim sprožati nepotrebnih polemik. Ljudje tako različno razumemo pomen ene besede ali konteksta, da je včasih prav neverjetno, kako se obnova nekega dogodka razlikuje od očitvidca do očitvidca. Zato se je o zadevah najbolje informirati iz prve roke in si sam ustvariti sliko. Vse ostalo je subjektivna interpretacija.

Čeprav sem naivno pričakoval, da se bodo razmere z novim letom umirile, so dogodki zadnjih tednov dokaz nasprotnega. Očitno se je nabralo toliko nerešenih vprašanj, da bomo potrebovali kar nekaj časa, da bomo prišli zadevam do dna. Poskušajmo razmišljati pozitivno in to jemati kot nekakšno katarzo, očiščenje. Težko je namreč neobremenjeno načrtovati prihodnost, če te pestijo težave iz preteklosti.

Pa vendar se nekatere stvari premikajo. Danes je družba v čisto drugačnem položaju v odnosu do lokalne skupnosti in do deležnikov na državni ravni, kar se že kaže v obliki dovoljenj in načrtov za širitev koncesijskega območja. Pomirile so se strasti in odnosi znotraj družbe in socialni partnerji že razmišljajo o novem socialnem sporazumu. Manjka samo še preboj na projektu drugi tir.

Po drugi strani pa bodo razvojni načrti, ki imajo za cilj povečanje pretovora v pristanišču, prinesli s seboj druge izzive, predvsem v odnosu do ljudi, ki bivajo ob pristanišču. V Luki Koper ser zavedamo, da je v tem trenutku najbolj na udaru hrup, kar rešujemo v okviru akcijskega načrta, ki predvideva več aktivnosti. Dejstvo pa je, da je prvi bazen v zadnjem obdobju bolj obremenjen, kot je bil v preteklosti in najbolj učinkovita rešitev je preusmeritev dela ladij v druga dva bazena. Za to pa potrebujemo dodatne priveze in prostor. Lokalni prebivalci nas pri tem podpirajo. Tako izhaja iz ankete javnega mnenja, ki smo jo že tradicionalno izvedli konec lanskega leta. Ne glede na kritike in pomisleke nekaterih je dejstvo, da več kot 70 odstotkov vprašanih, ki so seznanjeni z razvojnimi načrti pristanišča, te podpira. To je spodbuden podatek, ki kaže na to, da se naši sosede zavedajo strateškega pomena pristanišča in so zelo tolerantni, kar jim je treba priznati in se jim javno zahvaliti.

Če boste jedli krofe, jih ne odlagajte na Luški glasnik, ker puščajo mastne madeže. V njem je namreč še veliko zanimivih tem, ki jih boste z veseljem prebrali. Od visokega obiska evropske komisarke za promet, do elektrifikacije privezov za ladje. Pišemo pa tudi o načrtih sosednjega pristanišča, kjer že za jesen napovedujejo začetek podaljšanja sedmega pomola. Če jim bo to uspelo pred podaljšanjem prvega pomola v Koprca, bodo edino pristanišče v Jadranu, ki lahko naenkrat sprejme dve ladiji matici. To pa ne bi bila več pustna šala!

Sebastjan Šik

Sosednja pristanišča povečujejo pretovor in investicije

Severnojadranska pristanišča so v letu 2017 skupno pretovorila 123 milijonov ton blaga, kar je 4,6 % več kot leto poprej.

Z visoko rastjo v lanskem letu se lahko pohvalita Trst in Reka, predvsem pa njihova kontejnerska terminalista Trieste Marine Terminal in Adriatic Gate Container Terminal, ki sta dosegla dvomestno rast.

Skupni pretovor v mio tonah	2017	2016	Indeks 17/16
Reka	12,6	11,1	114
Trst	61,9	59,2	105
Benetke	25,1	25,2	100
Koper	23,4	22	106

Pristanišča uresničujejo napovedi o vlaganjih v infrastrukturo

Po večletnih napovedih se je predvsem v Trstu in na Reki začelo obdobje velikih vlaganj v pristaniško infrastrukturo.

Pretovor kontejnerjev (TEU)	2017	2016	Indeks 17/16
Reka (AGCT)	210.377	177.401	119
Trst (TMT)	546.660	449.481	122
Benetke (Vecon + TIV)	606.008	605.875	100
Luka Koper	911.528	844.758	108

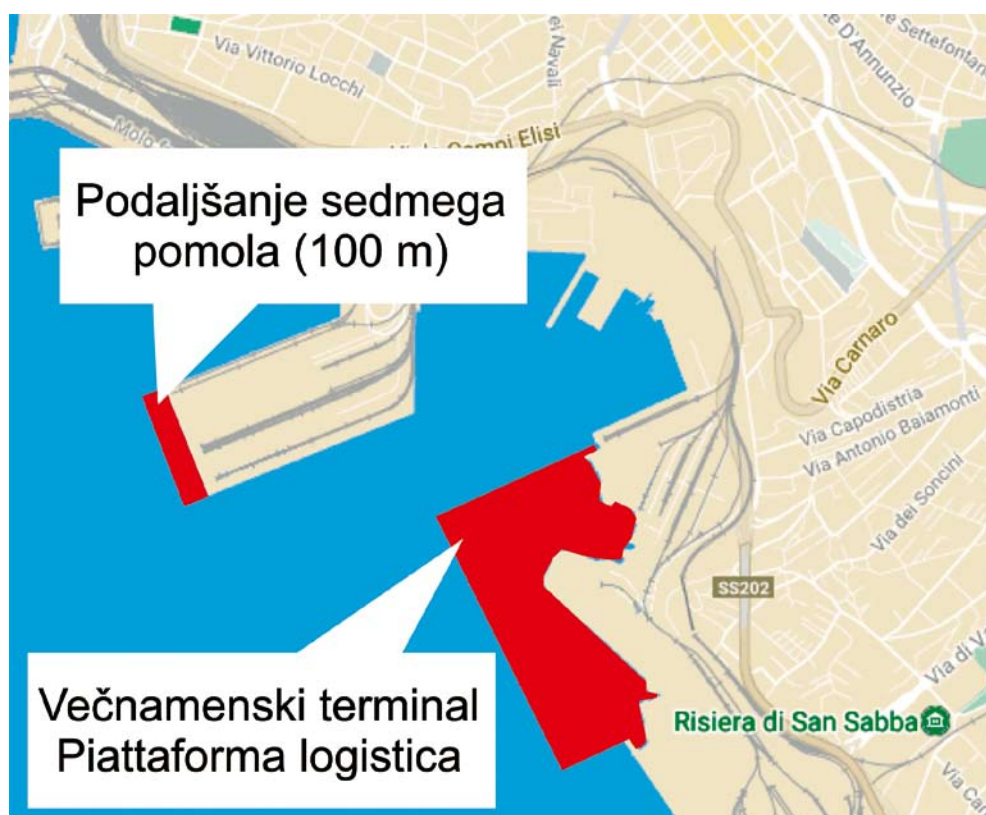
V razširitev skladiščnega kompleksa Škrljevo so na Reki investirali 30 milijonov evrov.

Foto: Luka Rijeka

V Trstu tako že dobro leto gradijo t.i. logistično platformo, oz. nov, 27 hektarov velik večnamenski terminal v vrednosti 132 milijonov evrov. Trenutno so na tem projektu opravili že 40 % gradbenih del, zaključek projekta je predviden junija 2019. Hkrati je koncesionar Trieste Marine Terminal napovedal pričetek podaljšanja sedmega pomola za kontejnerje, ki bo steklo septembra letos. Vrednost projekta je 92 milijonov evrov in vključuje 100 metrski podaljšek po celotni širini pomola, kar bo omogočilo hkraten privez dveh ladij matic in prineslo nove površine.

Na Reki se medtem nadaljuje gradnja kontejnerskega terminala Zagrebška obala, gradbeni del bo dokončan do konca tega leta. Reška pristaniška uprava sicer še vedno išče koncesionarja za upravljanje s tem terminalom, hkrati pa išče način financiranja poglobljanja obale ob obstoječem kontejnerskem terminalu Brajdica, ki ga upravlja družba AGCT v solastništvu filipinske korporacije ICTS in Luke Rijeka d.d. Med nove naložbe na Reki štejemo tudi zaledni skladiščni kompleks Škrljevo, ki so ga uradno predali namenu decembra 2017. Ta premore 100.000 m² pokritih skladiščnih površin ter zmogljivosti za polnjenje in praznjenje kontejnerjev.

Rok Štemberger

Gradnja večnamenske logistične platforme v Trstu poteka s polno paro, septembra letos naj bi pričeli še s podaljšanjem kontejnerskega terminala.

O razvojnih načrtih Magne Steyr

17. januarja smo gostili predstavnike vodstva avstrijske družbe Magna Steyr, ki je del kanadske multinacionalke Magna International. Pridružili so se jim tudi predstavniki logističnega podjetja Hoedelmayer in avstrijske gospodarske zbornice v Ljubljani Advantage Austria, ki je obisk organizirala.

Gostje so predstavili razvojne načrte družbe, saj kot je znano, Magna Steyr, ki velja za enega največjih proizvajalcev avtomobilov različnih blagovnih znamk, gradi novo tovarno v Hočah pri Mariboru, s katero bo podprla proizvodnjo avtomobilov v njihovi tovarni v Gradcu. To odpira dodatne možnosti sodelovanja tudi z Luko Koper. Že danes preko našega pristanišča pretovarjajo kontejnerje, pločevino v kolutih in avtomobile znamke BMW, Dailmer Mercedes in Jaguar Land Rover.

Magna velja za enega največjih proizvajalcev avtomobilov na svetu. V Magni Steyr jih bodo v letošnjem letu proizvedli 160.000. Foto: Mateja Clarici

Tako bo izgledala nova Magnina tovarna v Hočah, ki se bo razprostirala na 90 hektarjih. Investicija bo znašala 100 milijonov evrov. Proizvodnjo naj bi zagnali aprila 2019. V novi tovarni bodo zaposlili 400 delavcev.

Foto: Magna International

26. januarja, le dan po prevzemu nove funkcije, se je z vodstvom družbe srečal novoimenovani veleposlanik Južne Koreje **Shin Dong-ik**.

Spoznali smo se z novim vodstvom Glovisa

Le dan kasneje, 18. januarja, pa smo v gosteh imeli **Il-Kwona Songa**, novega direktorja poslovalnice družbe Hyundai Glovis za Dunaj in Koper. Dosedanji direktor **Ki-Jong Yu** se po dokončanju mandata vrača v Južno Korejo, v Seul, kjer imajo glavni sedež. Družba Glovis je namreč hišni logist korejske multinacionalke Hyundai in eno največjih logističnih podjetij v Južni Koreji. Na srečanju se je Ki-Jong Yu zahvalil Luki Koper za odlično sodelovanje in pohvalil kvaliteto in fleksibilnost naših storitev.

Z Glovisom sodelujemo že dobrih 12 let in so med prvimi

Ki-Jong Yu s je predsednikom uprave Dimitrijem Zadelom.

Foto: Andrej Cah

večjimi korejskimi logisti, ki so prepoznali prednosti našega pristanišča. Danes smo njihova glavna vstopna točka za Evropo. Pretovarjamo kontejnerje, avtomobile in pločevinaste kolute.

Hyundai Glovis zaposluje po vsem svetu okrog 5.000 ljudi, v Evropi okrog 700, v koprski podružnici pa 30. Slednja je bila ustanovljena leta 2006, ko sta Kia in Hyundai zgradili tovarni na Češkem in Slovaškem.

Konferenca Elemed

Močna zavezanost družbe Luka Koper k zmanjševanju negativnih vplivov na okolje se nedvomno kaže tudi s sodelovanjem na različnih EU sofinanciranih projektih. Eden takšnih je projekt ELEMED, v sklopu katerega je Luka Koper 29. januarja organizirala konferenco o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva v prometu ter možnostih napajanja ladij z električno energijo.

V lanskem letu je Vlada RS sprejela Uredbo o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva v prometu, s katero se v domači pravni red prenaša evropska direktiva s tega področja. V uredbi je določeno, da upravljavec pristanišča Koper zagotovi dobavo električne energije za plovila z operativne obale, kar pomeni, da bo v času postanka v pristanišču električno energijo ladji zagotavljalo fiksno električno omrežje, na katerega bo ladja priključena, in ne ladijski motor, ki z izpusti obremenjuje okolje ter povzroča hrup in vibracije. Strategija o alternativnih gorivih iz leta 2017 predvideva, da naj bi napajanje ladij z obale v koprskem pristanišču omogočili do konca leta 2025.

Za zmanjševanje negativnih vplivov na okolje morajo stopiti skupaj vsi deležniki v pomorskem sektorju. Kot je poudarila osrednja govornica na konferenci, evropska komisarka **Violete Bulc**, je zmanjševanje izpustov v prometu je visoko na seznamu prednostnih nalog evropske komisije. Ta bo po njenih besedah v prihodnosti pristaniščem namenjala dodatna finančna sredstva za naložbe v uvajanje alternativnih virov energije, modernizacijo infrastrukture

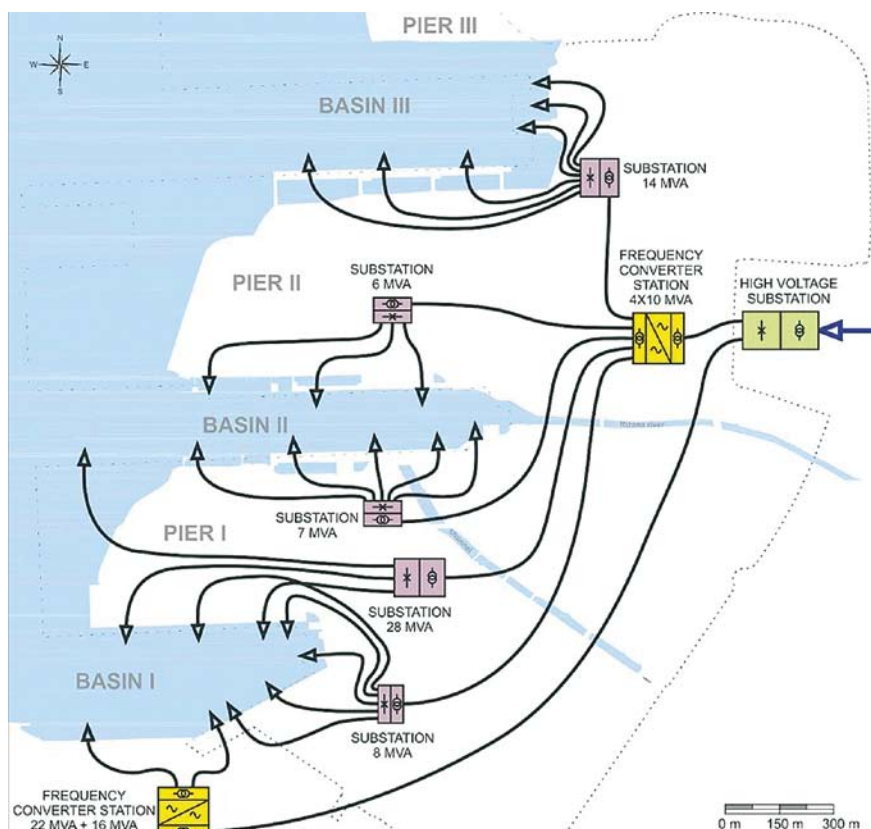
ter izboljšanje povezav z zaledjem. Pristanišča namreč niso pomembna le za gospodarstvo države, ampak pripomorejo tudi k gospodarskemu razvoju zalednih tržišč.

Velik izziv za pristanišče bo v prvem koraku umeščanje novega daljnovoda (ali kablovoda), ki je osnova za kasnejše naložbe v infrastrukturo za priklop

ladij. Trenutna povezava pristanišča z elektroenergetskim omrežjem je preko 20 kV kablovodov distribucijskega omrežja Elektra Primorske, kar je premalo za napajanje ladij. Šele nova navezava na 110 kV omrežje Elektra Slovenije bo omogočala dobavo večjih moči električne energije do pristanišča, ki bodo zadostovale potrebam za priklop. Tehnične rešitve v zvezi z možnostmi priključitve na 110 kV prenosni elektroenergetski sistem Republike Slovenije ter optimalne variante izvedbe novega daljnovoda so bile podrobno razdelane že v elaboratu iz leta 2015.

Za tiste, ki jim področje elektro-distribucije ni tuje, je gotovo zanimiv podatek, da je danes priključna moč celotnega pristanišča 10 megavatov (MW), največje potniške ladje pa za delovanje potrebujejo tudi do 20 MW moči – torej mnogo več kot celotno pristanišče.

Naložbe v pristaniško infrastrukturo so torej en del zgodbe – na drugi strani pa so ladjarji, ki bodo morali prav tako investirati v opremo ladij, ki bo omogočala priklop na fiksno omrežje. Oboje je povezano. Dokler ni zadostnega števila ladij z opremo za priklop, tudi pristanišča ne bodo investirala v opremo, in obratno. Čeprav rok za vzpostavitev opreme za priklop ladjarjem ni določen, bo v prihodnje na tem področju potreben širši dogovorni okvir, ki bo ladjarje na eni strani spodbudil k namestitvi sistemov za priklop (na primer s subvencijami), hkrati

Enostaven prikaz elektrifikacije za koprsko pristanišče

pa jih z regulacijo dovoljenih izpustov v ladijskem prometu in strožjimi okoljskimi zahtevami k takim ukrepom tudi prisilil.

Študijo o možnostih uporabe električne energije kot alternativnega energenta v koprskem pristanišču pripravljajo na Centru za energetske učinkovitost Instituta Jožef Stefan v sodelovanju s Fakulteto za pomorstvo in promet ter družbo ELEK d.o.o. iz Ljubljane. **Boris Sučić** iz Instituta Jožef Stefan je na

omenjeni konferenci poudaril, da je koprsko pristanišče eno izmed okolju najbolj prijaznih pristanišč v Evropi, saj, tudi preko EU projektov, že vrsto let uspešno uvaja napredne rešitve glede rabe energije in vplivov na okolje. Napajanje ladij z električno energijo pa bo zagotovo eden najzahtevnejših projektov, saj bo poleg znatnih finančnih sredstev zahteval tesno sodelovanje elektrogospodarstva, države in pristanišča.

Ko bo študija končana, bomo o njenih bistvenih ugotovitvah poročali v enem od prihodnjih Luških glasnikov.

Jure Mirnik

eIemed

S sofinanciranjem Evropske unije
Instrument za povezovanje Evrope

MEDPorts za ustanovitev združenja sredozemskih pristanišč

Na pobudo pristaniške uprave Marseille se je 7. in 8. februarja v Marseillu odvijal tretji MEDPorts forum, ki so se ga udeležila številna sredozemska pristanišča iz Italije, Španije, Francije, Grčije, Malte, Albanije, Tunizije, Alžirije, Egipta, Maroka, Libanona in Turčije. Na forumu pa je bila tudi predstavnica Luke Koper **Maša Čertalič**.

Udeleženci foruma so soglašali, da je glede na pomen pristanišč pri mednarodni izmenjavi in oskrbi gospodarstva pomembno tesno medsebojno sodelovanje na različnih področjih. S tem bi izboljšali podporo blagovnim tokovom, izmenjavi in prenosu boljših praks pri ključnih problematikah ter učinkovitejšemu delovanju samih pristanišč. Skupno vsem pristaniščem je izboljšati pristaniško infrastrukturo in povezave z zaledjem ter pohitritev logističnih procesov v smislu čim večje integracije in kompatibilnosti sistemov pri izmenjavi podatkov. Priložnosti so zagotovo pri poenostavitvah carinskih

in inšpekcijskih postopkov med EU in tretjimi državami ter vzpostavljanje pomorskih avtocest med pristanišči tega območja. Udeleženci so se strinjali, da sta za intenzivnejše delovanje pristanišč, logistike in mednarodne menjave, ključnega pomena ekonomska in socialna stabilnost sredozemske Afrike, ki je v interesu vseh deležnikov.

Glede na številne skupne izzive in priložnosti so pristanišča ob zaključku foruma podpisala pismo o nameri o ustanovitvi skupnega združenja, ki bo reševalo konkretne aktivnosti. Tekom letošnjega leta bodo k sodelovanju povabili tudi ostala pristanišča Sredozemlja.

Štartal je EU project SUPAIR

V Benetkah se je 30. in 31. januarja odvijalo prvo srečanje EU projekta SUPAIR, ki poteka v sklopu programa ADRIION. Projekt, v katerem sodeluje tudi Luka Koper, je zelo pomemben, saj vključuje sedem pristanišč iz petih držav jadransko-jonske regije: Benetke,

Trst, Koper, Bar, Drač, Pirej in Solun ter se nanaša na trajnostni razvoj. Čeprav je vsako pristanišče svojevrstno, se vsa zavedajo svoje odgovornosti do okolja.

V roku dveh let, kolikor traja projekt, bodo tako pristanišča razvila specifične

rešitve za konkretne pereče izzive, s katerimi se soočajo ob sobivanju z lokalnim okoljem. Koper bo prioritete aktivnosti usmeril v rešitve, povezane s hrupom in kakovostjo morja. Druga pristanišča se bodo posvečala energetske učinkovitosti, pridobivanju novih virov energije, informacijski podpori za monitoring emisij in podobno. Na mnogi področjih je Luka Koper rešitve, ki jih bodo ostali šele vpeljevali, že vzpostavila. Proračun Luke Koper v projektu je 125 tisoč evrov, sofinanciranje je 85 odstotno.

Maša Čertalič

Interreg
ADRIION **ADRIATIC-IONIAN**
European Regional Development Fund - Instrument for Pre-Accession II Fund

Velika podpora razvojnim načrtom Luke Koper

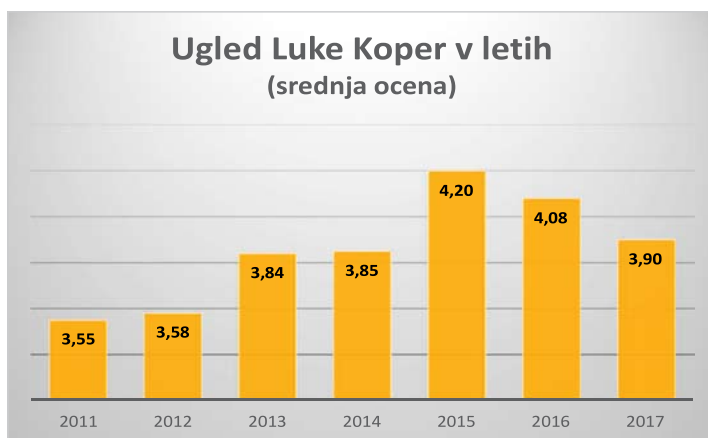
V Luki Koper smo tudi v lanskem letu preverili mnenje okoliških prebivalcev o našem podjetju, vplivih pristaniške dejavnosti na njihovo življenje in o razvojnih načrtih pristanišča. Raziskava je potekala v novembru, izvedlo jo je

specializirano podjetje Parsifal SC. Na anketo je odgovorilo 610 ljudi, ki živijo na območju Ankarana, Bertokov, Hrvatinoj, Semedele, Žusterne in centra Kopa. Poglejmo glavne ugotovitve.

ODNOS DO LUKE KOPER

70 % anketirancev je mnenja, da je Luka Koper ugledna ali pa zelo ugledna družba, slabih 8 % pa meni, da je neugledna.

V zadnjih letih je ugled družbe naraščal, manjši padec beležimo samo v zadnjih dveh letih, kar lahko pripišemo negativnim objavam v medijih.

Večinsko mnenje o uspešnosti Luke Koper, kot gospodarski družbi je zelo dobro. Skoraj 80 % anketirancev meni, da je uspešna ali zelo uspešna. Da je neuspešna meni le 5,2 %.

65 % anketirancev je mnenja, da Luka Koper veliko ali zelo veliko prispeva h gospodarskemu razvoju Slovenije.

VPLIV PRISTANIŠČA NA OKOLJE

Večina anketiranih meni, da je največji vir onesnaževanja lokalnega okolja industrija v Trstu (33,8 %), sledi cestni promet (25,6 %), na tretjem mestu je pristaniška dejavnost (14,3 %).

Po mnenju anketirancev pristaniška dejavnost najbolj vpliva na **povečanje cestnega prometa** (letos jih je to izpostavilo 50 %, lani le 13 %). Na drugem mestu so vplivi na zrak (prašenje), na tretjem hrup, sledijo vplivi na morje.

40 % vprašanih meni, da Luka Koper skrbi za varovanje okolja. Srednja ocena se je z lanske 3,25 povzpela na 3,43. Znižalo se je tudi število tistih, ki menijo, da Luka Koper sploh ne skrbi za varovanje okolja (2017: 3,5 % - 2016: 8,9 %).

DRŽAVNI PROSTORSKI NAČRT

72 % vprašanih je seznanjenih z načrti za prostorsko širitev pristanišča oz. podaljšanjem pomolov in izgradnjo novih skladiščnih

površin in se z njimi strinja. Med razlogi za nasprotovanje prevladuje, podobno kot leta prej, prevelik poseg v prostor, onesnaževanje okolja in negativen vpliv na turizem.

S podaljšanjem prvega in drugega pomola se strinja 70% anketirancev. Izgradnjo drugega tira podpira 88 % vprašanih.

Veseli nas, da je podpora razvojnim načrtom v skladu

z DPN-jem že vrsto let zelo visoka.

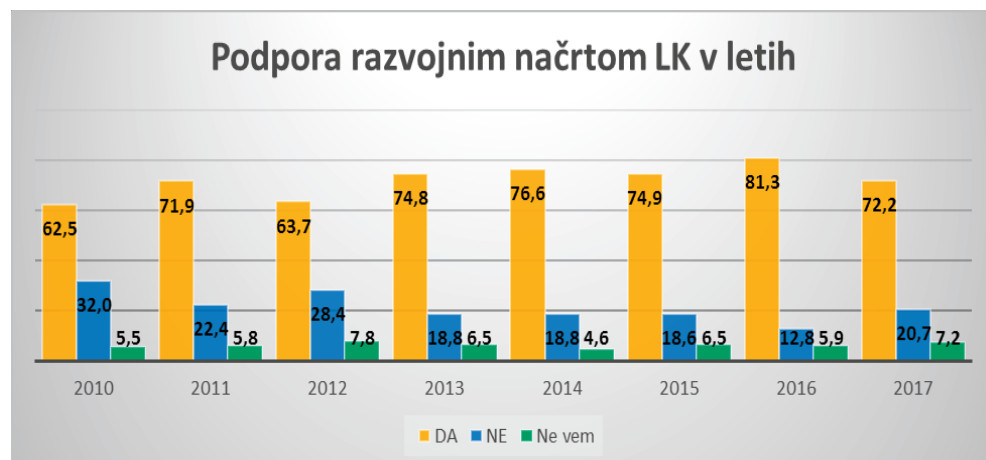
NAČIN INFORMIRANJA

Večino informacij o koprskem pristanišču anketiranci dobijo iz tiskanih medijev (56 %), na televiziji (46 %) in na spletu (29 %).

Glede poslovanja in razvoja pristanišča anketiranci najbolj zaupajo predstavnikom Luke Koper (30 %), neodvisnim strokovnjakom (17 %), prijateljem in znancem (12 %) ter medijem (11 %).

V zadnjih petih letih si je pristanišča ogledalo 36 % (2016: 29 %) anketiranih.

Povzetek pripravila Mateja Clarici

Trg logistike hlajenih tovorov je vedno bolj zahteven

Obiskali smo največji sejem sadja in zelenjave Fruitlogistica na svetu. Poleg proizvajalcev in trgovcev na sejmu srečamo vse, ki so kakorkoli povezani s tem poslom, t.j. proizvajalce opreme, embalaže, logiste, ladjarje in druge prevoznike ...

Tudi letos je sejem potekal v Berlinu, in sicer od 7. do 9. februarja. Termin je prilagojen razstavljalvcem, ki se ga v tem času lahko udeležijo v največjem številu. Ponekod se sezona pridelave namreč še ni začela, drugod pa se je pravkar zaključila. Na 100.000 kv.m veliki sejmski površini je letos svojo ponudbo predstavilo 3077 razstavljalcev iz 84 držav. Stojnice so z domiselnim aranžiranjem prava paša za oči. Na njih udeleženci vzpostavljajo in razvijajo stike s kupci ter se dogovarjajo za nove posle.

Poleg predstavnikov Luke Koper, **Romana Božiča** in **Nensi Mužinič** s terminala generalnih tovorov in **Milene Slobko Jerman** iz Področja trženja, so si letošnji sejem ogledali tudi številni lokalni špediterji, specializirani za transport lahko pokvarljivega blaga. Milena Jerman Slobko nam je po obisku povedala: »V treh sejmskih dneh smo si nabrali kar nekaj »kilometrince« s celodnevni hitenjem

Foto: Nensi Mužinič

po vnaprej dogovorjenih sestankih v različnih halah, tako z razstavljalci, kakor tudi z enodnevnimi obiskovalci (trgovci, logisti). Z zanimanjem smo se ustavili tudi pri naših potencialnih partnerjih, kot so npr. indijski izvozniki grozdja. Med večjimi spremembami na »naših tržiščih« velja omeniti porast izvoznikov iz Egipta in Poljske (izvoz jabolk), sprememba proizvodnje v Izraelu (npr. več dateljnov in manj paprik) ter porast pridelovalcev v EU (Španija, Italija, Nemčija...).

In kako kaže letošnja sezona v Kopru? Milena: »V naslednjih mesecih na našem terminalu za hlajene tovore pričakujemo predvsem

več egiptovskega krompirja in pomaranč. Partnerji iz Egipta so bili v prejšnji sezoni izredno zadovoljni z opravljenim pretovorom grozdja preko Kopra, pri čemer gre zasluga tudi lokalnim špediterjem in fitosanitarnim inšpektorjem. Kljub temu bodo letošnje količine odvisne od prodaje v EU, od konkurenčnosti transportne poti preko Kopra, kontejnerskih povezav, tranzitnih časov in novih linij. Te zakonitosti sicer veljajo za vsak posel, kot primer naj navedem nižje logistične cene preko Francije za Veliko Britanijo na račun katerih smo izgubili nekaj izraelske paprike.

Uvedba nove direktne linije iz Egipta do Felixstowa in Rotterdama pa nam je v zadnjih dveh mesecih vzela nekaj kontejnerjev čebule. V vse bolj konkurenčnem okolju svetovne trgovine k večjemu pretovoru v koprskem pristanišču lahko vplivamo prav vsi udeleženci naše pristaniške skupnosti, od agenta, špediterja, do inšpekcije in carine ter prevoznika, do kupca, prav tako ladjarji s pravočasnim odhodom iz luke natovarjanja in prihodom v Koper. Samo kvalitetno in hitro opravljena storitev vseh in vsakega udeleženca te verige je porok za ohranjanje strank in pridobivanje novih tovorov.«

S turškimi izvozniki citrusov

6. februarja so Luko Koper prvič obiskali člani združenja turških izvoznikov DKIB – Eastern Black Sea Exporters' Association. Zanimale so jih predvsem možnosti pretovora citrusov iz turškega mesta Mersin za Poljsko in Nemčijo. Trenutno največ pretovora opravijo kopensko in preko RO-RO povezav preko Trsta, zanimajo pa se za konkurenčnejše logistične poti. Gostom smo predstavili prednosti našega pristanišča s poudarkom na pretovoru kontejnerjev preko terminala hlajenih tovorov.

Po ogledu naših kapacitet so bili gostje navdušeni, za realizacijo potencialnega posla pa bi bilo potrebno vključiti zainteresiranega ladjarja in vzpostaviti direktno tedensko kontejnersko linijo s kratkim tranzitnim časom in konkurenčno voznino. Pretovor turških citrusov predstavlja velik tržni potencial za naše pristanišče, ki ga že vrsto let spremljamo, zato si bomo tudi v bodoče prizadevali ustvariti pogoje, da bi pritegnili ladjarje in s tem večje pošiljke blaga.

Milena Slobko Jerman

Meteorološka postaja za večjo navtično varnost v pristanišču

V Luki Koper smo vse nevarnosti oz. tveganja s področja varovanja morja prepoznali v okviru izdelave ocen ogroženosti. Ugotovili smo lokacije možnih dogodkov, vrste možnih nesreč, določili ustrezno metodologijo za njihovo analizo, jih ovrednotili in izračunali njihovo verjetnost. Na podlagi rezultatov smo sprejeli ukrepe za omejitev oz. obvladovanje tveganj ter izdelali načrte za ukrepanje v primeru nesreč. Nato smo definirali potrebne sile in sredstva za učinkovito ukrepanje v primeru nesreč ter za odpravo njihovih posledic.

Ob porastu ladijskega prometa in nepredvidljivih vremenskih razmer smo morali nadgraditi sistem za

podporo za večjo varnost na morju, tako z vidika preventive, kot tudi odziva in koordinacije v primeru nesreče na morju.

Pomemben vidik opremljenosti intervencijskih enot so materialno-tehnična sredstva za podporo pri odločanju. Sistem za podporo pri odločanju smo v mesecu januarju nadgradili z nakupom meteorološke postaje, ki smo jo postavili na drog pred drugim pomolom. Ta poleg hitrosti in smeri vetra meri tudi vidljivost, zračni tlak, vlažnost zraka, temperaturo zraka in rosišče, z ultrazvočnim senzorjem tudi višino vode. Vsa oprema je standardizirana za morske pogoje, anemometer (merilnik vetra) ima ustrezen certifikat. Anemometer smo postavili

na višino 10 metrov. Uporabili smo solarni način napajanja, prenos podatkov pa poteka preko brezžičnega mobilnega omrežja.

Sistem omogoča arhiviranje ter analizo zgodovine meteoroloških podatkov.

Pri iskanju referenčne pozicije smo se odločili, da bomo drog z omenjeno postajo postavili na točko 45°587'N in 013°43.904'E. Pozicija se nahaja v bližini obale, povsem izven plovne poti. Na vrhu droga je nameščena rumena luč z enakimi karakteristikami kot na rumenih bojah, ki označujejo meje luškega akvatorija.

Postaja je bila označena na digitalnih pomorskih kartah, tako da je vsem deležnikom vidna preko VTS-a (sistem za spremljanje ladijskega prometa). Hitrost vetra oddaja tudi ladjam, in sicer preko AIS sistema (sistem za avtomatsko identifikacijo plovil), vsak čas pa bo z nove postaje možno pošiljati še več podatkov, tudi vidljivost.

Soglasje za postavitev vremenske postaje nam je izdala Uprava RS za pomorstvo.

Vpogled v podatke bodo imeli vsi, ki jih ti podatki zanimajo, to pa so Luka Koper, hčerinska družba Luka Koper INPO, Uprava RS za pomorstvo, podjetje Adria

Meteorološka postaja je od čela drugega pomola oddaljena približno 100 metrov.

Tow, Piloti Koper, Slovenska vojska in podjetje Sirio.

Podatki so podlaga za varnejšo plovbo, učinkovito ukrepanje, odkrivanje povzročitelja nesreče, analizo dogodkov ter varnost posredovalcev.

V letošnjem planu investicij smo predvideli nadgradnjo meteorološke postaje z merilcema tokov in valovanja.

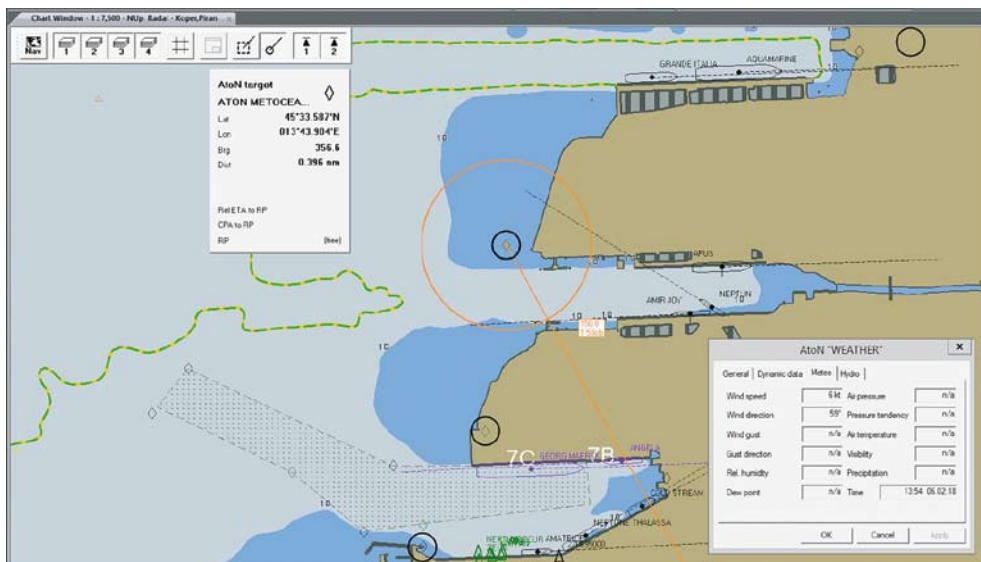
Meteorološko postajo testiramo že dober mesec dni. Kapaciteta baterij in način polnjenja sta se ob minulem slabem vremenu izkazala kot ustrezna, prav tako način prenosa podatkov in upravljanje s postajo. Uporabniški vmesnik je v fazi prilagajanja. Spletni naslov, kjer bodo podatki dosegljivi, bomo končnim uporabnikom dostavili v kratkem.

Za strokovni pristop, odlično opravljeno raziskovalno delo ter postavitev se moramo zahvaliti **Blažu Luinu** in **Marku Perkoviču** s Fakultete za pomorstvo in promet ter **Tomiju Brulcu** iz podjetja Sirio.

Tekst in foto: Jure Barovič

S senzorjem vidljivosti bodo ladje dobile prave oči.

Digitalna pomorska karta z označeno meteorološko postajo.

Nova pridobitev na sežanskem terminalu

V Sežani so konec januarja odprli prvo stacionarno polnilnico utekočinjenega zemeljskega plina (UZP ali LNG) za tovorna vozila v Sloveniji. Polnilnico je postavil Butan plin v okviru projekta SiLNG, za katerega so dobili tudi sredstva iz mehanizma za povezovanje Evrope (CEF), ki spodbuja uporabo alternativnih in okolju prijaznih pogonskih goriv.

Polnilnico so postavili na zemljišču Luke Koper, ki ga uporablja hčerinska družba Adria Terminali. **Mitja Štoka**, direktor UZP v podjetju Butan plin in vodja projekta postavitve polnilnice je za Luški glasnik povedal: »Sežanski terminal se nahaja na izjemno pomembnem strateškem položaju dveh prometnih koridorjev, jadransko-baltskega in mediteranskega, ki poteka od Španije do Ukrajine. Luki Koper smo predstavili našo namero, da bi tukaj postavili polnilnico, ki bo dodatna ponudba na

tem območju. Dogovorili smo se za desetletni najem zemljišča in dorekli sodelovanje.«

Projekt je vreden 2,475 milijona evrov, polovico je financirala EU. V okviru projekta bodo postavili dve polnilnici v Sloveniji, poleg prve stacionarne v Sežani še eno mobilno v Ljubljani, ter eno na Hrvaškem.

Utekočinjen zemeljski plin kot pogonsko gorivo predstavlja dobro rešitev za težki tovorni promet, ki je eden ključnih onesnaževalcev okolja. Vendar pa je, kot opozarjajo v Butan plinu, pomanjkanje ustrezne infrastrukture oz. polnilnic osrednji razlog, ki ovira trenutni razvoj evropskega trga. Druga ovira so tudi visoke dajatve. Na Hrvaškem jih ni, v Italiji znašajo 20 evrov na tono plina, pri nas pa 190 evrov. Slovenija ima kar štiri davke na plin, poleg trošarine in eko takse še prispevek za obnovljive vire in še enega. Tudi nabavna cena vozila je visoka, zato bo potrebno oblikovati spodbude za nakup vozil na UZP, je na otvoritveni slovesnosti napovedal minister za infrastrukturo **Peter Gašperšič**.

Utekočinjen zemeljski plin kot pogonsko gorivo je sodobna alternativa za tovorna

Mitja Štoka, direktor UZP Butan plin je poudaril, da je uporaba UZP okolju bolj prijazna, poleg tega je tudi varna

vozila, je na odprtju povedala evropska komisarka za promet **Violeta Bulc** in dodala: »S tem uresničujemo evropsko strategijo za promet, to je razogljičenje evropskega prometa.«

Strategijo uvajanja alternativnih goriv je vlada sprejela lani in v njej načrtuje, da bomo imeli v državi do leta 2030 registriranih 4000 tovornjakov na UZP. Do zdaj nimamo registriranega še nobenega, je pa podjetje Klemen Transport iz Mengša naročilo prve tri.

Tekst in foto: Sonja Kranjec

Z enim polnjenjem lahko s tovornjakom prevozijo do 1500 kilometrov

Električno vozilo lahko napolnite tudi v luki

Število električnih avtomobilov v Evropi in Sloveniji se povečuje. Veliko dejstev napoveduje električno prihodnost, ki je že na pohodu in se počasi vceplja v naš vsakdan. Sledenje tej poti je ključ do uspeha v našem razvoju, mišljenju

Nove polnilnice za električna vozila so nameščene na vhodu na parkirišče pred upravno stavbo. Polnilnice imajo tri parkirna mesta; polnilnica na steni TP je rezervirana za službena vozila, ostali dve parkirni mesti s prostostoječo polnilnico pa za stranke in zaposlene.

in delu. V tej luči smo se tudi v Luki Koper odločili za izgradnjo polnilnice za električna vozila (e-vozila). Nahaja se na parkirišču pred upravno stavbo in je namenjena polnjenju službenih vozil Luke Koper ter vozil poslovnih partnerjev in zaposlenih. Projekt izgradnje sta vodila **Gašper Eržen** iz Področja investicij ter **Goran Matešič** iz Področja varovanja zdravja in ekologije. Gašper nam je o projektu povedal: »To je prva polnilnica za električna vozila v luki. Ima dve postaji, ena je stenska, pritrjena je na steno transformatorske postaje (TP) in služi polnjenju luških službenih vozil. Druga je prostostoječa in omogoča istočasno polnjenje dveh vozil. Električna vozila imajo baterije različnih kapacitet. Maksimalna moč polnjenja stenske polnilne postaje je 22 kW, moč prostostoječe pa znaša 2 x 22 kW. Z enournim polnjenjem z največjo močjo na naših polnilnicah lahko povprečen električni avtomobil naredi 100 kilometrov. Velja omeniti, da so dandanes ozka grla polnjenja

električnih baterij na strani avtomobila, saj nimajo še vsi vgrajene elektro opreme, ki je sposobna sprejemati tako velike moči. Za pričetek polnjenja se je na polnilnici potrebno prijaviti s kartico RFID (brezstična kartica za identifikacijo), ki jo dobite v Področju varovanja zdravja zaposlenih in ekologije. Za zdaj je kartica brezplačna. Na polnilnih postaji poteka trifazno polnjenje s priključkom TIP 2, ki je najbolj pogosta oblika priključka za električne polnilnice po Evropi. Na tržišču je več proizvajalcev tovrstne opreme, mi smo izbrali tistega, ki nam je ponudil opremo, ki je skladna z našo opremo za nadzor porabe električne energije. Montažo polnilnih postaj je izvedla družba Luka Koper INPO, ki bo skrbela tudi za vzdrževanje.« V kratkem bomo zgradili še tri nove polnilnice, in sicer v pritličju garažne hiše na avtomobilskem terminalu, ki jih bomo potrebovali za pretovor e-vozil. Investicija bo sofinancirana iz evropskega projekta CarEsmatic, ki sodi pod okrilje programa CEF-instrument za povezovanje Evrope.

Odličen uspeh naših jadralk

Jadralki **Tina Mrak** in **Veronika Macarol** sta na svetovnem pokalu v olimpijskem razredu 470 v Miamiju osvojili prvo mesto. »Zmage sva res zelo veseli. To je tudi najina prva zmaga na regati svetovnega pokala. Tukaj sva imeli odlične pogoje za treninge in to sva zelo dobro izkoristili. Sedaj morava še naprej trenirati in delati tako, kot sva doslej, da prideva čim boljše pripravljene na svetovno prvenstvo v Aarhus (Danska), kjer se bodo delile prve norme za olimpijske igre 2020. To je najin letošnji glavni cilj,« sta zmago komentirali jadralki.

V Luki Koper smo ponosni na naši varovanki in jima iskreno čestitamo!

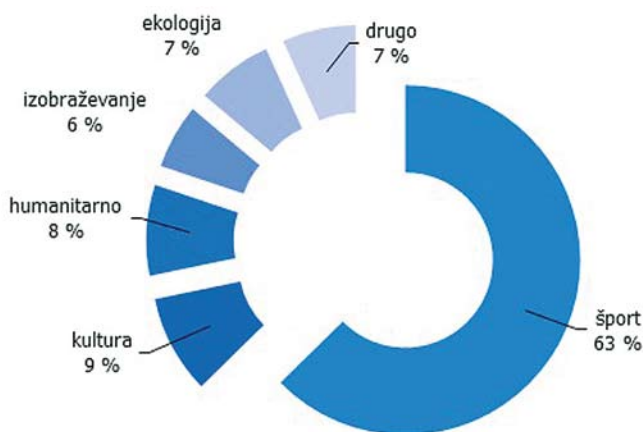
2018 World Cup Series Miami
© Richard Langdon / Sailing Energy / World Sailing
Free Editorial Rights

630.000 evrov za sponzorstva in donacije

V letu 2017 je Luka Koper za izvedbo projektov, ki bogatijo kakovost bivanja v lokalnem in širšem pristaniškem okolju namenila skoraj **630 tisoč evrov** sponzorskih sredstev in donacij. S finančno podporo smo spodbujali izvajalce projektov s področja športa, kulture,

ekologije, humanitarnega dela, izobraževanja in drugih aktivnosti. V največji meri smo tudi v lanskem letu podprli športnike, katerim smo namenili 63 % vseh sredstev.

Porazdelitev sponzorskih in donatorskih sredstev in letu 2017 po področjih.

Obalna gasilska zveza Koper združuje deset prostovoljnih gasilskih društev (PGD - Babiči, Dekani, Dol, Gradin, Hrvatini, Krkavče, Movraž, Osp, Pobegi-Čezarji, Rakitovec) in eno prostovoljno industrijsko gasilsko društvo (PIGD Luka Koper).

Pomagali smo gasilcem

Na Obalni gasilski zvezi Koper (OGZ) pravijo, da z nami gre lažje. Z donacijo v vrednosti 10.000 evrov smo jim pomagali pri nakupu nove opreme. Nabavili so 33 čelad za gašenje gozdnih požarov, 44 cevi različnih vrst, 22 cevni pritrdilcev in 66 cevni nosilcev. Opremo so porazdelili med vsa društva, ki delujejo v okviru zveze. »Luki Koper se iskreno zahvaljujemo za donacijo. Že več let nam tudi pomagajo pri organizaciji raznih prireditev, vedno pa se odzovejo in priskočijo na pomoč tudi ob večjih vremenskih ujmah«, nam je za OGZ povedal **Miran Gregorič**.

Zimske olimpijske igre

Med 9. in 25. februarjem se bo v Južni Koreji odvijal največji zimski športni dogodek. Slovenijo bo zastopalo **52 športnikov in 19 športnic**, kar je največja odprava v zgodovini slovenskih nastopov na zimskih olimpijskih igrah. Skupaj s trenerji, serviserji in medicinskim osebjem bo slovensko delegacijo sestavljalo več kot 160 članov.

Slovenski športniki bodo tekmovali v **devetih panogah**: alpskem smučanju, biatlonu, deskanju, hokeju, nordijski kombinaciji, smučanju prostega sloga, smučarskih skokih, smučarskih tekih in sankanju.

Južna Koreja je med najmanjšimi državami, ki so do zdaj (prvič so jih v Seulu leta 1988) gostile olimpijske igre. Po površini je petkrat večja od Slovenije, a ima

kar 50 milijonov prebivalcev. Za Luko Koper je zelo pomemben azijski trg. V lanskem letu smo za to državo pretovorili okrog 1,9 milijona ton blaga. Največji delež predstavljajo kontejnerji – bilo jih je za 153.000 TEU, sledijo avtomobili

in železovi polproizvodi, predvsem jekleni koluti. Južna Koreja je ena od gospodarsko najuspešnejših azijskih držav. Njena industrija, ki temelji na visokih tehnologijah sodi med najhitreje razvijajoče na svetu.

Mateja Clarici

Pred olimpijskimi igrami smo pobrskali po arhivu Primorskih novic:

Leta 1984 so s kamioni v Koper iz italijanske Savone pripeljali 359 ton banan. Iz našega pristanišča so pot nadaljevale v Sarajevo na zimske olimpijske igre.

Slovenske olimpijce podpiramo že 20 let

Tudi v Luki Koper bomo v tem mesecu navijali in stiskali pesti za slovenske športnike. Šport je namreč tisto področje, kateremu namenimo tudi največji delež sponzorskih in donatorskih sredstev tako na lokalni kot državni ravni. Od leta 1997 finančno podpiramo Olimpijski komite Slovenije, krovno organizacijo slovenskega športa, ki zagotavlja in usklajuje pogoje za prisotnost naših športnikov na mednarodnih tekmovanjih.

Konec novembra je preko našega pristanišča potoval tudi olimpijski kontejner z razstavljenimi Slovensko hišo, s katero se Slovenija predstavlja v Pjongčangu. Foto: Mateja Dominko

Inovativna dejavnost potrebuje spodbudo

V družbi Luka Koper INPO so v preteklem letu podali 69 inovativnih predlogov, od teh jih je 46 realiziranih kar je glede na število zaposlenih solidno število. Inovativne predloge je v letu 2017 podalo 33 zaposlenih. Še lepši pa je podatek, da je od vseh podanih predlogov kar 74 odstotkov realiziranih, kar je tudi na nivoju matične družbe visok odstotek.

Od ideje do realizacije je dolga pot, in v tej luči se zdi, da v Inpu delajo na tem, da se podani predlogi za izboljšave tudi realizirajo. Skoraj vsi predlogi so bili s tehničnega področja. **Ivana Vujanovič**, ki v Inpu skrbi za podporo inovativni dejavnosti zaposlenih, nam pove: »Zaposleni podajajo predloge, da bi si olajšali delo ali pa izboljšali funkcionalnost stroja ali opreme. S tem tudi znižamo stroške za vzdrževanje. Zato smo vsi zainteresirani, da pomagamo inovatorjem. Seveda jim pomagajo predvsem vodje

enot in delovodje, ki so v neposrednem stiku z njimi. V bistvu celoten operativni tim sodeluje in si pomaga, rezultat tega je, da je večina predlogov realiziranih. V večini primerov predlagatelji predlog pripravijo, naredijo in preizkusijo, in šele nato podajo predlog izboljšave.«

Inovativnost želi še naprej spodbujati tudi direktor družbe **Boris Kranjac**: »Ker je koristna za Inpo, pa tudi za Luko. Pomenijo prihranek pri stroških, poleg vseh koristi inovativni predlogi zagotavljajo oz. izboljšujejo tudi varstvo pri delu. Večina

predlogov je sicer enostavnih, a so vsi koristni.«

Inpo tako ima več inovatorjev, nekaj pa je še posebej aktivnih, saj podajo po več predlogov. **Dejan Alagič** je podal štiri: »Ob delu opazimo pomanjkljivosti, razmišljamo, kaj bi lahko izboljšali, kako bi si lahko olajšali delo. Npr. na privezovalni čoln smo na prednji del plovila namestili okroglo palico, nič posebnega, a vrvi se ne zatikajo in se ne trgajo več. Z inovativnimi rešitvami imamo manj problemov, lahko celo preprečimo škodo. Gre za čisto funkcionalne rešitve in

če delodajalec to spodbuja, toliko boljše,« je prepričan Dejan.

Direktor poudari še: »Že sam sistem oz. pravilnik o inovativni dejavnosti ločuje med koristnimi idejami, enostavnimi predlogi, zahtevnejšimi predlogi in tehničnimi izboljšavami. Slednjih je najmanj in te ocenjuje komisija za izboljšave. Prav vsi realizirani pa so v korist družbi, naši in matični. Pa še zadovoljstvo ob realizaciji predlogov je velika.«

Sonja Kranjec

Nekaj realiziranih predlogov izboljšav v letu 2017

Poleg Dejana velja izpostaviti še nekaj drugih predlogov izboljšav. **Janez Maze** je avtor več izboljšav na podbjalki, **Zoran Adžič** je med drugimi predlogi podal tudi opozorilne oznake na kabelski polici za nova RMG dvigala, **Dabič Predrag** pa vgradnjo dodatnih zaščit motorja na situ 872.

Pavel Frank je svoj predlog takole razložil: »Ko pride do okvare sredjenapetostnega dovodnega kabla kontejnerskega dvigala, postane dvigalo neoperativno, ker je roka spuščena, zato ne morejo premikati ladje na drugi vez, niti ne dovolijo izplutja. Sanacija poškodbe lahko traja tudi dva dni. Na 7 A do C vezu ni servisnih omaric,

na katere bi lahko v takem primeru priključili dvigalo. Zato sem predlagal, da se naredi kabel za izvedbo pomožnega napajanja preko servisne vtičnice sosednjega dvigala oz. preko agregata. Predlog so na terminalu sprejeli in naročili izvedbo.»

Marinkovič Nenad - »Z razrezom bagra Martin Krpan smo izgubili varno privezno mesto za naša delovna in ekološka plovila, zato sem predlagal izdelavo varnega priveznega mesta na južnem delu rampe večnamenskega terminala, ki ga že uporabljamo od januarja lani.»

Nevarna elektronska pošta

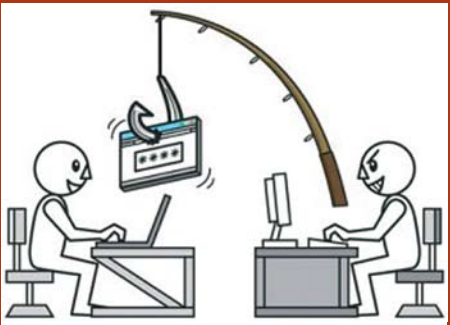
V Luki Koper se zavedamo pomembnosti zagotavljanja razpoložljivosti, celovitosti in zaupnosti informacijskih sistemov ter posledic, ki jih lahko kibernetiski napadi oziroma nepooblaščen dostopi povzročijo.

Zaradi vse naprednejših in pogostejših vdorov na področju informacijske tehnologije je Področje upravljanje in razvoj poslovnih procesov (PURPP) pripravilo vrsto delavnic na temo informacijske varnosti, saj sta ustrezna informiranost in pravilna uporaba informacijskih rešitev, predvsem pa dvig zavedanja in odgovornosti posameznika, ključnega pomena za ustrezno ščitenje poslovnih podatkov in posledično poslovne skrivnosti v podjetju. Izobraževanja se je udeležilo okrog 300 zaposlenih, ki v sklopu svojega delovnega procesa redno uporabljajo informacijsko podporo in komunicirajo prek službene e-pošte. Poučili so se o sodobnih tehnikah kibernetičnih napadov, načinih preprečevanja in zlorabe ter možnih posledicah napada, ki so lahko bodisi finančni primanjkljaj, odtekanje podatkov in ne nazadnje izguba ugleda družbe.

Po uspešnem zaključku izvedbe izobraževanja je PURPP v sodelovanju z

Pri odpiranju elektronske pošte bodite pozorni na:

- Administrator vas ne bo nikoli pozval za posredovanje gesla vašega uporabniškega imena, predvsem ne preko elektronske pošte.
- Elektronski naslovi uporabnikov informacijske podpore Luke Koper imajo poštno predale z domeno **@luka-kp.si** – ostale domene so napačne.
- V kolikor se v elektronskem sporočilu nahajajo hiperpovezave ali t.i. povezave do internetnih strani, preverite njegovo verodostojnost. Klik na napačno povezavo vas lahko preusmeri na okuženo spletno stran in na tak način lahko vaš računalnik okužite z virusom. S premikom miškega kazalca na povezavo se odpre dodatno okno, kjer je zapisana dejanska povezava, kamor

vas bo preusmerilo v primeru, da na to povezavo kliknete.

- Pri elektronskih sporočilih, ki jih prejmete v tujih jezikih (iz tujine), morate biti pozorni na pravopisne napake, saj napadalci uporabljajo brezplačna orodja za prevajanje (npr. Google prevajalnik) in je zaradi tega kvaliteta prevoda slabša.

zunanjim izvajalcem pripravil simuliran napad z uporabo ponarejene elektronske pošte in s tem preveril, koliko smo dovzetni do informacijskih prevar. V simulacijo so vključili vse uporabnike informacijske podpore. Napad je posnel tehniko ribarjenja (ang. Phishing), kar pomeni, da so podatki v elektronskem sporočilu ponarejeni (ime pošiljatelja, naslov pošiljatelja,

hiperpovezave itd.) z namenom, da nas zavedejo in da sledimo škodljivi spletni povezavi ali odpremo škodljivo priponko. Rezultati simuliranega napada so bili boljši od preteklih, kar nakazuje, da se uporabniki vedno bolj zavedamo tveganj, ki jih tako sporočilo lahko prinese in da znamo prepoznati lažno sporočilo. Ne glede na to, da so se

rezultati izboljšali, velja še enkrat ponoviti:

Bodite previdni! Vedno preverite naziv pošiljatelja, naslov pošiljatelja, kam kaže povezava v sporočilu in kakšne vrste je priponka v sporočilu. Če opazite karkoli neobičajnega, se obrnite na Pomoč uporabnikom.

Združitev profitnih centrov

Z novim letom sta se dva profitna centra, Terminal sipki tovari in Evropski energetski terminal, ki ju je sicer že od pomladi lani vodil en vodja, tudi formalno združila v enega, ki se po novem imenuje PC Terminal za razsute in tekoče tovore. Odločitev uprave o združitvi je temeljila na neprestanem prilagajanju spremembam na trgu in operativnim potrebam, s ciljem izkoristiti sinergije med posameznimi terminali ter tako optimizirati in racionalizirati poslovne procese oziroma poslovanje. Terminal za razsute tovore (premog in železovo rudo) ter terminal za sipke tovore sta na primer sorodna na tehnološko-tehničnem, operativnem, organizacijskem in kadrovskem področju, zato smo z združitvijo pod eno streho dosegli večjo fleksibilnosti, učinkovitosti in racionalnejšo izrabo virov, tako delovnih strojev kot zaposlenih, kar bi se moralo nenazadnje poznati tudi pri poslovnih rezultatih.

Potniška sezona v letošnjem letu

2. februarja smo privezali prvo potniško ladjo te sezone, ki se bo po napovedih zavihtela na drugo mesto po uspešnosti sprejetih potnikov v Koper po letu 2011. Priplulo bo 82 potniških ladij, z njimi pa 98.000 turistov in 47.500 članov posadk.

Gre sicer za dobro sezono, boljše smo zabeležili le leta 2011, ko je v Koper prišlo kar 108.000 potnikov.

Koprski ladijski potniški turizem je sicer močno vezan na Benetke. Glede na itinerarije ladjarjev, ki bodo letos svoje ladje poslali v Koper, je zgovoren podatek, da bo večina (76) ladij pred Koprom prišla iz Benetk ali tja odplula po obisku Kopra. Glede na to, da so leta 2014 v Benetkah omejili vplutje ladij kapacitete nad 96.000 brt, kljub temu beležimo zelo dober obisk.

Na novo se je za Koper odločil TUI Cruises, ki bo Koper šestkrat obiskal z ladjo Mein Schiff 2. Poznavalci bodo letos verjetno opazili, da k nam ne bo več ladjarja Thomson Cruises. V resnici bo, saj se je ladjar preimenoval v Marella Cruises, ki bo Koper obiskoval z ladjama Marella Discovery 2 in Marella Celebration.

Vsi turisti bodo z ladjami Slovenijo še vedno obiskovali le v tranzitu, saj še nimamo primerne infrastrukture, da bi Koper lahko postal matično pristanišče, kjer se križarjenja začnejo in končajo.

Prva ladja letošnje sezone je bila 60-metrška Arethusia, ladjarja Grand Circle Cruise Line. Ista ladja je 29. decembra zaključila lansko sezono. Koper bo obiskala vsak petek v februarju in marcu, nato jo bomo spet videli ob koncu leta.
Foto: Mateja Dominiko

Še nekaj zanimivosti letošnje sezone...

- Največja ladja po kapaciteti potnikov bo MSC Poesia, ki na svojem krovu sprejme 2.550 potnikov.
- Najpogostejši gostji bosta ladjii Arethusia in Marella Discovery 2. Prva nas bo obiskala 14-krat, druga pa 13-krat.
- Največ ladij bomo privezali v maju in septembru. Večina najavljenih prihodov bo ob vikendih.
- Prvič bodo Koper obiskale štiri ladje, in sicer MSC Poesia, Mein Schiff 2, Marella

Discovery 2 in Seabourn Ovation.

... in iz industrije križarjenja za leto 2018:

- Glede na pozitiven trend povpraševanja, se število potniških ladij v svetu povečuje. V letu 2018 bo zgrajenih 16 novih ladij s skupno kapaciteto 35.000 potnikov. Za leto 2019 pa je napovedana gradnja 20 novih ladij s skupno kapaciteto 42.000 potnikov. Nove ladje so vse bolj tehnološko dovršene in opremljene s pametno tehnologijo. Obstoječe ladje pa se pospešeno modernizirajo in preurejajo, da lahko konkurirajo novejšim.

- Največ križarjenj bo tudi v obdobju 2018-2019 opravljenih na območju Karibov in Aljaske.
- Zaradi večje politične stabilnosti se ladjarji vračajo v Sredozemlje.
- V 2018 naj bi potovanje s potniško ladjo opravilo 27 milijonov ljudi (lani jih je bilo 25 milijonov).

Ste vedeli, da ...?

Največja potniška ladja na svetu je Symphony of the Seas, ladjarja Royal Caribbean. Dolga je 362 metrov, na njej lahko potuje 5.500 potnikov. Svoje prvo potovanje bo opravila aprila letos.

Msc Poesia, ki jo bomo letos gostili prvič, bo največja ladja sezone. Videli jo bomo dvakrat, in sicer 27. aprila in 4. maja.

Foto: www.cleancruising.com.au

Med 5. in 8. marcem bo na Floridi ponovno odprla vrata največja borza križarjenja **Seatrade Cruise Global 2018**, na kateri se bomo tudi letos predstavili s skupno slovensko stojnico. Gre za največji in najpomembnejši svetovni dogodek na področju križarjenja, na katerem se predstavljajo vsa pomembnejša potniška pristanišča, turistične agencije, posamezne destinacije, turistična združenja, kakor tudi dobavitelji različne opreme in storitev. Luka Koper se z Mestno občino Koper in Slovensko turistično agencijo dogodka udeležuje od leta 2006.